

Ontdek alle historische hotspots

Wist je dat de oorsprong van ons Koninklijk Huis in Breda ligt? Explore Royal Breda neemt je mee op ontdekking langs de plekken die herinneren aan Breda's koninklijke wortels én verbindt verrassende nieuwe plekken met de historie. We omarmen oude en nieuwe trots en kijken met de ogen van vandaag naar ons Nassauverleden. Kijk ook eens op royalroots.nl voor meer verdieping over de Royal Roots van Breda.

Voel je vrij om de lokale hotspots in je eigen volgorde en tempo te ontdekken. Naast de historische route is er ook een groene en creatieve route. Combineer de routes en ontdek Breda als grenzeloze, groene en gastvrije stad. Download hiervoor de Explore Breda App.

explorebreda.com

👑 Nassau Baroniemonument

Delpratsingel 1

Engelbrecht I van Nassau en Johanna van Polanen maakten zeshonderd jaar geleden hun entree als nieuwe Heer en Vrouwe van Breda. Feest in de stad!

De 'Blyde Incomste' van Engelbrecht en Johanna werd vijfhonderd jaar later in steen vereeuwigd door architect Pierre Cuypers, die je ook kunt kennen van het Rijksmuseum en het Centraal Station in Amsterdam. Koningin Wilhelmina kwam het monument inhuldigen.

Engelbrecht en Johanna maakten van Breda hun thuis. Hun huwelijk werd het begin van ons Nederlands koningshuis. Dat had de toen elfjarige Johanna nooit durven dromen. Breda werd een Nassastad en plukte daar de vruchten van, want de 150 jaar dat de Nassaus in Breda woonden, werd de stad steeds rijker en mooier.

🗼 The Lighthouse

Academiesingel

Als je je afvraagt waarom er een vuurtoren in de Academiesingel staat, het antwoord is: puur voor de sier. Niet om schepen de weg te wijzen, want de tijd dat die vanuit zee naar Breda kwamen, ligt al ver achter ons.

'The Lighthouse' is bedacht door kunstenaar en architect Aldo Rossi. Een moderne eyecatcher aan de rand van het historisch centrum. Breda houdt van contrasten.

Aldo Rossi was niet de eerste Italiaanse kunstenaar die voor Breda aan de slag ging. Hendrik III van Nassau en zijn vrouw Mencía de Mendoza haalden Tommaso Vincidor naar Breda. Die verbouwde vijf eeuwen geleden het Kasteel van Breda tot een schitterend renaissancepaleis. Een primeur voor Noord-Europa!

3

Park Valkenberg

J.F. Kennedylaan

Op het eerste gezicht lijkt Park Valkenberg een park als alle andere. Maar als je dieper graaft, ontdek je dat dit stukje Breda een heel eigen geschiedenis heeft.

Oorspronkelijk was het park een echt bos met hoge bomen. Er stonden kooien met valken die de kasteelbewoners gebruikten om te jagen. What's in a name! Hendrik III en zijn vrouw Mencía de Mendoza lieten hier een moderne Italiaanse tuin aanleggen. Later kreeg het park een remake in Franse stijl met perkjes waarin beelden stonden. De inwoners van Breda hadden daar niet veel aan. Het park was alleen voor kasteelbewoners en hun gasten.

Gelukkig is er door de eeuwen heen veel veranderd. Nu mag iedereen van het park genieten. Er wordt gepicknickt, gewandeld, gespeeld en gechild. En op Koningsdag en tijdens festivals als Parkies en Breda Barst lijkt heel Breda hier samen te komen.

4

Kasteel van Breda

Kasteelplein 10

Graaf Engelbrecht I was de eerste Nassau die op het Kasteel van Breda ging wonen. Ook voor Willem van Oranje was het Kasteel zijn thuis. Sinds 1828 worden hier officieren opgeleid voor het Nederlandse leger.

Hendrik III, de oom van Willem van Oranje, was getrouwd met een rijke Spaanse vrouw. Zij lieten het Kasteel verbouwen tot een schitterend paleis.

De Nassaus kregen op het Kasteel vaak bezoek van andere edelen. Ze gaven er grote feesten, omdat dat bij hun status hoorde of ter gelegenheid van een bijzondere gebeurtenis. In de loop der tijd kwamen behalve graven, hertogen en koningen, ook twee keizers langs: Maximiliaan I en Karel V. Een bijzondere gast was de gevluchte Engelse koning Karel II. Hij verbleef in 1660 een paar maanden bij zijn zus Maria Stuart, de weduwe van stadhouder Willem II. In 2028 is hier weer een groot feest, dan bestaat de Koninklijke Militaire Academie 200 jaar.

5

Hoge Brug

Prinsenkade

De Hoge Brug bij de haven is nog geen twintig jaar oud, maar zijn naam verwijst naar de hoge brug die hier in de zestiende eeuw lag. Toen was de haven een belangrijke handelsplek.

Aan de ene kant kijk je uit op de torens van het Spanjaardsgat, door Hendrik III aangelegd om het Kasteel te verdedigen. Draai je een kwartslag met de klok mee, dan zie je de overdekte vishal, rond 1800 gebouwd om vis te verhandelen. Breda had toen nog een open verbinding met de zee.

Nog een kwartslag verder kijk je uit over de haven, in de zestiger jaren van de vorige eeuw gedempt, maar sinds 2007 weer open. Met terrassen, rondvaartbootjes en ander watervertier is de haven uitgegroeid tot een gezellige hotspot in de binnenstad.

6

Muurschilderingen Potkanstraat

Potkanstraat

Blind Walls Gallery realiseerde in de Potkanstraat muurschilderingen om het steegje te verfraaien.

De dame omgeven door waterplanten en een octopus is een schildering van Rutger Termohlen. Hij brengt hiermee een ode aan de haven en het uitgaansgebied dat net om de hoek ligt.

De Blind Walls Gallery vertelt aan de hand van inmiddels bijna 150 muurschilderingen de verhalen van Breda. Je vindt de kunstwerken door de hele stad.

7

Big Belly

Prinsenkade 3

In de zestiende eeuw had je rond de haven zo'n veertig brouwerijen, tegenwoordig vind je hier de bar van de Bredase brouwerij Big Belly. Bier was honderden jaren geleden al enorm populair, maar niet alleen omdat het lekker was.

De kwaliteit van water was in die tijd zo slecht dat bier een stuk gezonder was. Er zat toen wel minder alcohol in. Vanuit Breda werd via de Mark veel bier verscheept naar grote steden als Rotterdam, Amsterdam en Antwerpen.

De brouwers van Big Belly achterhaalden het zestiende-eeuwse recept van 'Bredaas Wit' en maakten daar een eigen biertje van: 'De Baron'. Dus stap naar binnen bij Big Belly en proef de eeuwenoude geschiedenis.

8

Sol y Sombra

Prinsenkade 1

In dit betegelde winkelpand op de hoek van de oude Haagdijk proef je de Spaanse sfeer. Mencía de Mendoza, de Spaanse vrouw van Hendrik III, had zich hier zeker thuis gevoeld.

Hendrik III was getrouwd met Mencía de Mendoza, de rijkste vrouw van Spanje. Zij maakten van Breda een internationale ontmoetingsplaats voor kunstenaars en wetenschappers.

Voor de Tachtigjarige Oorlog hadden Nederland en Spanje een vruchtbare relatie. Schilders, architecten en makers van boeken en tapijten inspireerden elkaar en werkten veel samen. Je zag de invloed van de Spaanse mode terug in grote ronde kragen. Uit Zuid-Amerika kwamen via Spanje de tomaten naar ons land, net zoals de Spaanse pepers.

9

Haagdijk

Haagdijk

De Haagdijk is één van de oudste winkelstraten van Breda en verbond de stad met Princenhage.

De huizen aan de Haagdijk hadden vroeger geen nummers maar namen, zoals 'De prinsenmantel' en 'Het rode hert'. Je ziet die namen terug als nieuwe uithangtekens aan de gevels.

De Haagdijk heeft een rijke geschiedenis. Vroeger waren hier handelaren, brouwerijen en scheepswerven. Halverwege, bij de Pelmolensstraat, stonden kleine éénkamerwoningen voor soldatengezinnen. Daar was ook een tehuis voor alleenstaande mannen van boven de 60. Tegenwoordig vind je op de Haagdijk speciaalzaken, eethuisjes en cafés met allerlei culturele achtergronden.

10

Muurschilderingen Rozemarijnstraat

Rozemarijnstraat

Twee totaal verschillende muurschilderingen sieren de Rozemarijnstraat. Ze verwijzen naar tattoos en de industriële revolutie in Breda. Bunker Tattoo is al meer dan twintig jaar een begrip in Breda. Op verzoek van de Blind Walls Gallery ontwierp het team flash tattoo's voor deze plek. De Bredase kunstenaar Rutger Termohlen, tevens tattoo artist bij Bunker, zette die om in een muurschildering.

Hij maakte meerdere werken voor de Blind Walls Gallery. Daarin staan vaak dieren en mensen centraal. Even verderop in de straat vind je Robot Dino van de Poolse kunstenaar M-City. De robot verwijst naar industrie, zoals de Etna, die aan het begin van de industriële revolutie in dit deel van Breda verrees. Blind Walls Gallery vertelt aan de hand van inmiddels bijna 150 muurschilderingen de verhalen van Breda. Je vindt de kunstwerken door de hele stad.

Tip: Net om de hoek, in een voormalige tapijtfabriek, vind je Galerie Ecker waar je regelmatig een expositie kunt bekijken. Let wel even op de openingstijden.

🌿 Nieuwe Mark

Markendaalseweg/Nieuweweg

Voorlopig is de 'Nieuwe Mark' nog een behoorlijke bouwput, maar de eerste contouren van deze nieuwe stadsrivier met groene kades zijn al zichtbaar.

De Nieuwe Mark brengt meer natuur en water in de binnenstad. Dat zorgt voor verkoeling, verfraaiing én vergroening. Het materiaal van de kademuren maakt het mogelijk dat planten er gemakkelijk kunnen ontkiemen en groeien. Innovatief zijn ook de horizontaal opgekweekte bomen die in de kademuren worden geplant. Met deze 'GreenQuays' is Breda weer een stapje dichterbij zijn ambitie om Stad in het Park te worden.

Aan de overkant gaan oud en nieuw naadloos in elkaar over. De toren van het appartementencomplex Marquant sluit mooi aan op de voormalige kapel die nu bij Hotel Nassau Breda hoort.

🏨 Hotel Nassau Breda

Nieuwstraat 23

De naam Hotel Nassau Breda verklapt al iets over de geschiedenis van het indrukwekkende pand. Het is samengesteld uit drie monumentale huizen uit de 15de en 16de eeuw. Hier woonden invloedrijke families, verbonden met de Nassaus die op het Kasteel woonden. Ook op andere plekken in de stad hadden ze hun hofhuizen, op korte afstand van het Kasteel.

Vanaf de straat zie je een achthoekig torentje uitsteken boven het dak. Dat hoorde bij het Huis Assendelft dat ooit werd bewoond door een buitenechtelijke zoon van de familie Nassau. In de 19de eeuw kwamen de hofhuizen in handen van een ondernemende kloosterorde, de Franciscanessen. Ze verbouwden de huizen tot een 'Liefdegesticht' met scholen, kantoren en een klooster. Er kwam ook een prachtige nieuwe kapel die door Hotel Nassau Breda is gerestaureerd.

De Blind Wall van Levi Jacobs aan de overkant van de straat symboliseert een meisje in schooluniform zoals die vroeger naar school gingen in het Liefdegesticht.

🏰 Grote Kerk Breda

Kerkplein 2

De Grote Kerk Breda is het stralend middelpunt van de stad. Mooi om naar te kijken én interessant om te bezoeken. Met een vernieuwend programma nodigt de kerk je uit om met de kennis van nu te kijken naar haar eeuwenoude geschiedenis.

De (Oranje-)Nassaus gaven de 15e eeuwse kerk haar grandeur. Een aantal voorouders van onze koninklijke familie ligt hier ook begraven. Engelbrecht II en zijn vrouw Cimburga van Baden hebben het mooiste grafmonument, in de Prinsenkapel. Willem van Oranje was de eerste Oranje-Nassau die niet in Breda, maar in Delft werd bijgezet. Breda was in Spaanse handen toen hij in Delft werd doodgeschoten.

De Nassaugeschiedenis, spectaculaire architectuur, indrukwekkende beeldhouwwerken, grafmonumenten en schilderijen maken de Grote Kerk Breda tot een van de meest elegante en bijzondere gotische kerken van Nederland.

De Grote Kerk Breda was eerst katholiek, maar werd in 1637 definitief protestants. Tegenwoordig is het een Huis van verhalen. Een eigentijds programma verbindt de wereld van vandaag met de verhalen en de collectie van de kerk. Het is een plek voor ontmoeting en inspiratie en is het grootste deel van het jaar gratis te bezoeken.

14

De Boterhal

Grote Markt 19

Het pand waar nu de Boterhal zit, heeft een rijke geschiedenis.

De Boterhal, gebouwd als woonhuis, heette oorspronkelijk Het Witte Lam. In de zeventiende eeuw werd het door prins Filips Willem van Nassau aangewezen als vleeshal. Alleen hier mocht nog vlees verhandeld worden. De runderkoppen in de gevel verwijzen daar nog naar.

De echte eyecatcher van dit gebouw zie je bovenaan de gevel. Dit beeld van St. Joris en de draak is gemaakt door Walter Pompe en in 1772 aangebracht. In die tijd had voetbooggilde St. Joris zijn gildekamer op de bovenverdieping.

Na vleeshal had het pand de functie van boterhal, Stedelijk en Bisschoppelijk Museum en nu dus horecagelegenheid. In de monumentale kelder huist sinds 2016 bierbrouwerij St. Joris.

15

Huis Ocrum (Nieuwe Veste)

St. Janstraat 18

Nieuwe Veste is een ontmoetingsplaats vol taal, creativiteit en kunst. Nieuwe Veste bestaat uit een modern gedeelte (door Herman Hertzberger) en Huis Ocrum, een hofhuis. Huis Ocrum is een van de bekendste hofhuizen van Breda. In de jaren 50 van de vorige eeuw was het de locatie van de Bredase kunstacademie St. Joost. Het heeft daarvoor ook gediend als klooster, ambassade, koninklijk onderkomen, militair magazijn en weeshuis.

Na een grote stadsbrand werd Huis Ocrum gebouwd door edelen uit de hofhouding van Hendrik III. Het huis had drie vleugels en een traptoren. In 1806 logeerde de Franse koning van Holland, Lodewijk Napoleon, met zijn vrouw in dit huis. Ze logeerden bij een stadsbestuurder die voor deze gelegenheid luxe meubels en zilver leende bij welgestelde Bredanaars om Huis Ocrum er koninklijk uit te laten zien. Overigens had het huis eerder voornamelijk gasten. Bij het tekenen van de Vrede van Breda in 1667 overnachtte hier Henry Coventry, de Engelse ambassadeur.

16

Stedelijk Museum Breda

Boschstraat 22

Stedelijk Museum Breda is gevestigd in een van de oudste gebouwen van Breda.

Vanaf de middeleeuwen stond hier een gasthuis voor reizigers en zieken. In 1643 werd het gasthuis een tehuis voor oude mannen en sinds 1956 heeft het een culturele functie. In het torentje loopt al meer dan 500 jaar dezelfde klok.

Vanaf 1956 was hier een cultureel centrum met een bioscoop en expositieruimtes. Nu vind je achter de oude gevel een modern museum met café, winkel en afwisselende exposities over beeldende kunst en geschiedenis. De vaste Nassautentoonstelling is een absolute must-see. Je ziet er maquettes van het Kasteel en het Turfschip, opgegraven voorwerpen en indrukwekkende schilderijen. En je kunt je vermaken met een interactief Familiespoor.

17

Kapucijnenhof

Kapucijnenhof

Voordat zich op deze plek een kapucijnenklooster vestigde, woonde hier Charles d'Hérougère, bevelhebber van het beroemde turfschip van Breda. Sinds begin deze eeuw vind je hier een sfeervol woonhofje.

De list met het turfschip staat bekend als het Bredase Paard van Troje. We schrijven 1590. Breda is bezet door de Spanjaarden en prins Maurits van Nassau wil Breda met een verrassingsaanval terug innemen. Omdat schipper Adriaan van Bergen regelmatig turf binnen de kasteelpoort brengt, wordt zijn schip niet meer gecontroleerd. Onder leiding van Charles d'Hérougère worden 75 soldaten naar binnen gesmokkeld die de vijand overrompelen.

Begijnhof

Catharinastraat 45

In 1267, ruim voordat de eerste Nassau voet zette in Breda, werd het Begijnhof opgericht. Daarmee is het een van de oudste, nog bestaande instellingen van Nederland. Het Begijnhof lag oorspronkelijk vlak naast het Kasteel van Breda, waar nu het Kasteelplein is. Tweehonderd jaar later had Hendrik III die ruimte nodig voor de uitbreiding van het Kasteel. De begijnen kregen een nieuwe plek aan de Catharinastraat (toen nog de Katerstraat) bij de Wendelinuskapel, de tegenwoordige Waalse kerk. In ruil voor de verhuizing zei Hendrik III toe dat hij én zijn opvolgers het Begijnhof zouden beschermen. Dankzij de Nassaus bleef het Begijnhof tijdens de Tachtigjarige Oorlog gespaard.

Halverwege de negentiende eeuw werden aan de noordoostkant negen nieuwe huisjes gebouwd. Op dit 'Nieuwe hof' kreeg Johanna van Polanen haar eigen standbeeld, een hommage aan de eerste Bredase Nassauvrouw en stichtster van de Wendelinuskapel. Het Begijnhof heeft een grote kruidentuin met meer dan driehonderd verschillende kruiden die de begijnen vroeger gebruikten in de ziekenzorg.

Willem Merkxtuin

Catharinastraat/St. Annastraat

Deze verborgen binnentuin is vernoemd naar de geliefde oud-burgemeester Willem Merckx. Het was zijn wens om van dit stuk grond iets moois te maken. Toen hij stopte als burgemeester, werd de tuin aangelegd als afscheidscadeau.

Vanuit deze stiltetuin heb je, behalve op de toren van de Grote Kerk, een mooi zicht op de achterkanten van een aantal voormalige hofhuizen aan de Catharinastraat. Hieronder ook Huis Conroy waar onder meer een bastaardzoon van Hendrik III heeft gewoond.

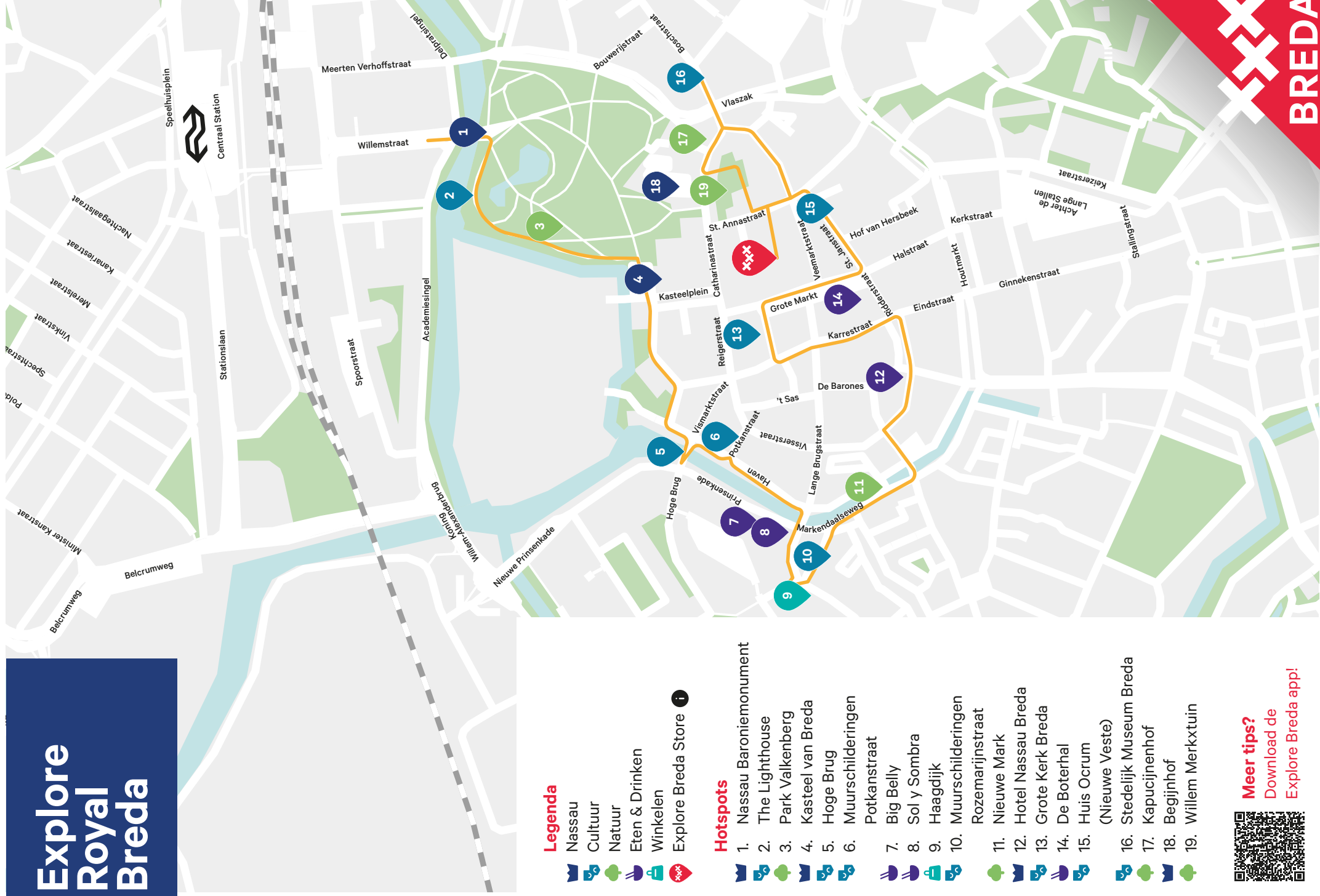
Bij de aanleg van de Willem Merkxtuin in 1985 kreeg de tuin twaalf beelden en een zonnewijzer. Je vindt hier de meeste kunst per vierkante meter in Breda.

Fotobijdragen

Johan van Gorp (coll. Stadsarchief Breda),
Jan Korebrits, Ralph Roelse, VisitBrabant,
Willem Vlijm, Edwin Wiekens

Explore Royal Breda

Legenda

- Nassau
- Cultuur
- Natuur
- Eten & Drinken
- Winkelen
- Explore Breda Store

Hotspots

1. Nassau Baroniemonument
2. The Lighthouse
3. Park Valkenberg
4. Kasteel van Breda
5. Hoge Brug
6. Muurschilderingen
7. Potkanstraat
8. Big Belly
9. Sol y Sombra
10. Haagdijk
11. Muurschilderingen
12. Rozemarijnstraat
13. Nieuwe Mark
14. Hotel Nassau Breda
15. Grote Kerk Breda
16. De Boterhal
17. Huis Ocrum
18. (Nieuwe Veste)
19. Stedelijk Museum Breda
20. Kapucijnenhof
21. Begijnhof
22. Willem Merkxuin

Meer tips?
Download de
Explore Breda app!